

Förvaltningsberättelse Neuroförbundet 2019

Organisationsnummer 802002–3605

Innehållsförteckning

Allmänt om verksamheten	4
Neuroförbundets ändamål, vision och uppdrag	4
Neuroförbundets verksamhetsområden	4
Så här arbetar Neuroförbundet	4
Styrelse och revisorer	5
Valberedningens roll och arbetsätt	8
Kansli	8
Stöd till medlemmar	9
Diagnosstödjare	9
Rättsombud och juridisk rådgivning	9
Aktiviteter för medlemmar och presumtiva medlemmar	9
Kommunikationskanaler	10
Lokalföreningar, länsförbund och distrikt	11
Bidrag till forskning	12
Forskningsanslag	12
Neuropromenaden	12
Opinionsbildning	12
Neuroförbundet - en av initiativtagarna till Patientriksdagen	12
Inflytande och maktlistor	12
Neurorapporten 2019	13
Rehabilitering	13
Neuroförbundets opinionsbildande arbete tillsammans med andra	14
Övrig väsentlig information	15
Betydande samarbetspartners, beroenden och intressekonflikter	15
Insamlingsverksamhet	15
Viktiga externa faktorer som påverkar	15
Finansiell information	16
Förvaltning av två stiftelser	16
Väsentliga händelser under räkenskapsåret	16
Finansiella instrument och placeringspolicy	16
Intern kontroll	16
Resultat och ställning 2019	17

Nyckeltal enligt Svensk InsamlingsKontroll	17
Eget kapital	18
Resultat- och balansräkning	19
Noter	21
Slutord	28
Revisionsberättelse	30

Allmänt om verksamheten

Neuroförbundets ändamål, vision och uppdrag

Neuroförbundet är en oberoende organisation specialiserad på neurologi. Vi bildades 1957 och är partipolitiskt oberoende. Vi finns för att ge information, stöd och en framtidstro.

Vårt mål är att personer som lever med neurologiska diagnoser ska få samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som alla andra.

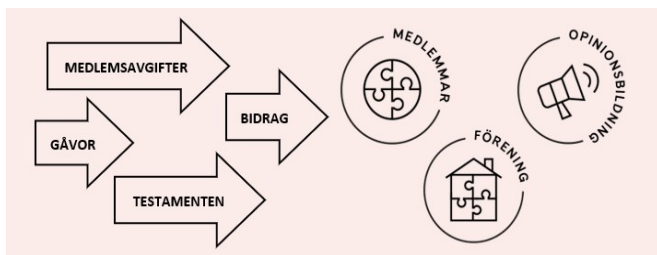
Vår vision: Ett samhälle där personer med neurologiska diagnoser har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som andra.

Neuroförbundets verksamhetsområden

Neuroförbundets uppdrag kan grovt delas in i tre huvuddelar;

- att ge stöd till våra medlemmar och tillgodose medlemmarnas intressen
- att bidra till forskning genom insamling
- att bilda opinion och driva framgångsrikt påverkansarbete

Så här arbetar Neuroförbundet

Neuroförbundet består av medlemmar, en förbundsstyrelse, ett förbundskansli och 74 föreningar runt om i Sverige. Dessutom finns det tre intresse- och diagnosföreningar.

Förbundskongressen är Neuroförbundets högsta beslutande organ och utgörs av ombud från föreningarna. Kongressen beslutar om organisationens handlingsplan och prioriterade områden samt utser förbundsstyrelse.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att förbundets verksamhet bedrivs och genomförs i enlighet med förbundets ändamål på ett betryggande sätt. De hjälper till att avgöra prioriteringar för förbundet i större frågor.

Förbundskansliet ansvarar för att det som beslutas om i handlingsplanen genomförs. Det innebär bland annat att arrangera större kampanjer och ge stöd åt medlemmar. Dessutom ge stöd åt våra föreningar för att underlätta deras arbete och tillhandahålla kunskap och information i lämpliga kanaler.

Föreningslivet beslutar vilka aktiviteter de ska genomföra lokalt och regionalt för sina medlemmar. De uppvaktar och påverkar politiker och beslutsfattare på sin "hemmaplan".

Medlemsavgifter och den egna insamlingen är viktig, samtidigt som Neuroförbundet erhåller finansiering från flera håll; såsom statsbidrag och andra bidragsgivare. Neuroförbundet är förmånstagare i Svenska Postkodlotteriet sedan 2009 och har sedan dess fått över 50 miljoner kronor, varav 6,65 miljoner kronor under 2019.

De medel vi får in är avgörande för både Neuroförbundets verksamhet och möjligheten att förverkliga vår vision; *"Ett samhälle där människor med neurologiska diagnoser har samma rättigheter och möjligheter som alla andra"*.

Neuroförbundet ingår i olika samarbetsorganisationer och nätverk, där vi samverkar för att driva samhällsutveckling, neurosjukvård och rehabilitering till nytta för alla som lever med neurologisk diagnos. Neuroförbundet samarbetar också med ett antal systerorganisationer i Norden, bland andra:

- NMSR- Nordiska MS-rådet (NMSR)
- Nordiskt samarbete för Myastenia gravis, MG.

Vi är även medlemmar i EMSP- European multiple sclerosis platform samt associerade medlemmar i EuMGA- European MG association samt i den internationella organisationen MSIF – Multipel Sclerosis International Federation.

Under 2019 blev Neuroförbundet en av drygt 40 medlemsorganisationerna i Funktionsrätt Sverige. Genom det kommer Neuro medlemmarnas frågor kring tillgänglighet i samhällslivet, LSS och assistansfrågor att få en än starkare röst.

Styrelse och revisorer

Styrelsen har sitt säte i Stockholm och har haft 8 protokollförda sammanträden under år 2019. Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande

Lise Lidbäck, Solna

Har uppdrag som ordinarie ledamot i Stiftelsen Vintersol och Stiftelsen Norrbacka-Eugenia. Egen diagnos, SPSMA

1:e vice ordförande

Johanna Andersson, Västerås (föräldraledig 20190101–20190831)
Driver egna företag inom personlig assistans och en butik. Engagerad i Funktionsrätt Västerås och vice ordförande i Kommunala rådet för funktionshinderfrågor. Egen diagnos, Limb-girdle muskeldystrofi

2:e vice ordförande

Johan Gunnarson, Solna (tf. 1:e vice ordförande 20190101–20190831)
Utbildad ingenjör. Har erfarenhet av styrelsearbete i olika typer av föreningar, bland annat drivande i uppstart av segling för rörelsehindrade i norra Sverige. Egen diagnos, muskelsjukdom FSHD

Kassaförvaltare

Peder Westerberg, Umeå
Jobbar som kommunalpolitiker på heltid. Ordförande för både Neuroförbundet och Funktionsrätt i Västerbotten samt ordförande i flera idrottsföreningar. Ingen egen diagnos

Ledamöter

Karin Rudling, Sollentuna
Utbildad läkare vid Karolinska Institutet. Har arbetat länge inom rehabiliteringsmedicin. Är även vice ordförande i Handikapprådet i Sollentuna och suttit i styrelsen för olika idrottsföreningar. Ingen egen diagnos

Patrik Magnusson, Ljungskile

Utbildad jurist som arbetar med funktionsnedsattas rättigheter. Tidigare även styrelseordförande i ett bolag som drev en högstadieskola. Ingen egen diagnos

Petra Nilsson, Karlskoga

Jobbar som kanslist på Neuro Örebro län. Har även uppdrag som vice sekreterare i HSO Karlskoga och sekreterare i Neuro Karlskoga-Degerfors styrelse. Egen diagnos, MS

Uno Johansson, Töreboda

Pensionär och har jobbat som försäljningschef hos Lantmännen /Kronfågel. Egen diagnos, MS

Suppleanter

Ann Bubère, Trosa

Driver webbshop med hundprodukter/hundapotek. Tidigare ekonom och hundfysioterapeut. Även engagerad i munskänkarna. Egen diagnos, progressiv MS

Kerstin Kjellin, Upplands Väsby

Har uppdrag som rättsombud inom Neuroförbundet och ordförande för Neuro Stockholm. Är utbildad jurist och engagerad i Västerorts Handikappidrottsklubb. Egen diagnos, MS

Therése Lange, Strängnäs

Jobbar som teamchef på PR-byrå med uppdrag inom krishantering, internkommunikation och ledarskap i förändring. Ingen egen diagnos, men tidigare närstående till person med ALS

Revisorer

Grant Thornton Sweden AB,

Maria Karlsten Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström, Täby Förtroendevald revisor

Valberedningens roll och arbetssätt

Enligt Neuroförbundets stadgar ska riksförbundet ha en valberedning vars huvuduppgift är att inför förbundskongressen lägga fram förslag till styrelse för kommande kongressperiod. Ytterligare uppgift för valberedningen är att lägga fram förslag till förbundskongressen om hur styrelsen ska arvoderas.

Kansli

Förbundskansliet har under året genomfört ett omställningsarbete där personalstyrkan under 2019 har minskats med 2,6 heltidstjänster på grund av arbetsbrist. Kollektivavtal finns på arbetsplatsen samt ett antal kompletterande policys avseende personalpolitik. Dessa uppdateras kontinuerligt. För Neuroförbundet är det också viktigt att vara en miljö- och kostnadsmedveten organisation för långsiktig hållbarhet.

Stöd till medlemmar

Diagnosstödjare

Förbundets diagnosstödjare är ideellt engagerade medlemmar, som i egenskap av medmänniska ger råd, stöd och information till enskilda medlemmar i en besvärlig livssituation. I samtal per telefon, och ibland via mejl delar de med sig av sina erfarenheter av att leva med sina respektive diagnoser.

Till förbundets diagnosstödjare registrerades under året över 300 samtal. Vi har sedan ett 2018 ett krav på medlemskap för att få ta del av diagnosstödet. Det mest efterfrågade området är MS, nummer två polyneuropati men vi har även en hel del samtal om Parkinsons sjukdom och neuromuskulära diagnoser (NMD). Dessutom har vi svarat på närmare 300 frågor som kommit in via mejl. Vi svarar på frågor via mejl även om man inte är medlem vilket vi ser som medlemsrekryterande.

Rättsombud och juridisk rådgivning

Neuroförbundets medlemmar får via förbundets rättsombud kunning vägledning i sociala rättigheter samt aktiv hjälp i myndighetskontakter eller vid överklagan i rättsprocesser. Rättsombuden är ideellt arbetande medlemmar, med lång praktisk erfarenhet av att ge stöd inom dessa områden. De får fortlöpande utbildning om rättspraxis och har möjlighet till erfarenhetsutbyte.

Till förbundets juridiska rådgivning för medlemmar inkom under 2019 404 ärenden inom de olika områden förbundet beslutat att prioritera rådgivning kring. Det är en ökning jämfört med 2018 med ca 10%.

De vanligaste ärendena är, liksom de senaste åren, sjukpenning och sjukersättning (30% av alla ärenden). Till icke medlemmar som hör av sig ger vi råd med syfte att värva dem som medlemmar. Rättsombud hjälper inte till i rättsprocesser som redan pågår när man blir medlem.

Aktiviteter för medlemmar och presumtiva medlemmar

- En familjevecka på Valjeviken i Sölvesborg
- Fyra föreläsningar om olika lagområden
- Inspirationshelg för medlemmar med NMD
- Fem föreläsningar om forskning och behandling av MS
- Tre konferenser om senaste forskningen inom ALS och kommande tänkbara behandlingar
- Anhörigverksamhet

Under Familjeveckan på Valjeviken 2019, erbjöd vi tillgängliga sommaraktiviteter för hela familjen samt erfarenhetsutbyte kring frågor om att vara förälder med neurologisk diagnos.

Via föreläsningar på fyra platser runt om i landet gavs information om olika lagområden, som är viktiga att känna till om du lever med neurologisk diagnos. Till årets föreläsningar kom ca 120 deltagare. Det var kostnadsfritt för medlemmar. Icke-medlemmar betalade en avgift, men erbjöds också en möjlighet att teckna ett medlemskap på plats.

Under en helg i Göteborg arrangerades en konferens för medlemmar om att leva med muskelsjukdom och få inspiration att må bra. Det erbjöds fina möjligheter att ta del av andras erfarenheter, blandat med föreläsningar från olika professioner inom vården.

Under året har vi fortsatt med en ny serie av de uppskattade kvällsföreläsningarna om MS, på fem platser i landet för medlemmar och allmänhet. Föreläsningarna har genomförts i samarbete med vårt föreningsliv på respektive ort och har lockat många deltagare. Profession, medlemmar och nya presumtiva medlemmar, med egen diagnos och anhöriga, har deltagit på föreläsningarna.

Vi genomförde tre konferenser 2019 som en fortsättning på de ALS-konferenser vi genomförde hösten 2018. Målsättningen med konferensserien är att ge information om nutida behandlingsmöjligheter och med hjälp av forskare informera om framtida möjligheter.

Fortsatt uppföljning av de tre orter (Göteborg, Uppsala, Malmö) där våra anhängskonferenser arrangerades under nov. 2018. Av orterna har Uppsala sedan februari 2019 startat en anhängcirkel, som leds av två anhöriga till personer med MS.

Kommunikationskanaler

Fokus för vår kommunikation är ökad kunskap, gemenskap och framtidstro. Våra målgrupper, som är medlemmar, givare och intressenter, ger fortsatt positiva reaktioner på vår kommunikation. Genom vårt fokus och de positiva reaktioner från målgrupperna kan vi underlätta vardagen för många som lever med neurologisk diagnos.

Vårt medlemsmagasin Reflex utkom under 2019 med fyra nummer utifrån olika teman. Fokus var på diagnoserna polyneuropati och multipel skleros samt symtomen smärta och inkontinens. Även Neurorapporten, som utgår från hur våra medlemmar upplever neurosjukvården och rehabilitering, fick ett eget tema i Reflex Magasin.

Vi finns också i mer digitala kanaler och under 2019 producerade vi 19 poddavsnitt samt lanserade 24 nya videos på vår YouTube-kanal. Intressenter som vi vill kommunicera med inom opinionsbildning får ta del av utvalda nyheter från oss via Twitter.

Under 2019 skickade vi också ut 75 nyhetsbrev. Av dess var 60 riktade till våra medlemmar om vår verksamhet och om olika diagnoser. Vi skickar dessutom nyhetsbrev kring 10 specifika diagnoser till medlemmar som uppgett intresse för specifik diagnos. Aktuella diagnoser är ALS, epilepsi,

Huntington, MG, MS, NMD, ryggmärgsskada, Parkinson, polyneuropati och stroke. Det allmänna nyhetsbrevet, Neuro Aktuellt, är det nyhetsbrev som har flest mottagare, drygt 14 000.

Vår hemsida www.neuro.se hade under 2019; 650 519 besökare totalt, varav 82,8 % registrerats som nya besökare. Föreningssidorna byggdes ut under året för att möta ett önskemål från föreningslivet. Vårt arbete med sökordsoptimering (SEO), med fokus på Googles topp tre placering inom utvalda områden, fortsätter.

Lokalföreningar, länsförbund och distrikt

Föreningar, länsförbund och distrikt är hjärtat i Neuroförbundets kamratstödande verksamhet. Under 2019 bildades en ny diagnosförening, Neuro Narkolepsi och vid årsskiftet hade förbundet 77 föreningar och 17 länsförbund. Föreningar och länsförbund består av övervägande ideellt arbetande personer, som arrangerar medlemsaktiviteter och tillvaratar medlemmarnas intressen gentemot kommuner och regioner.

En rik flora av sociala aktiviteter bidrar till samhörighet och trygghet. Föreningar och länsförbund arrangerar även temamöten och kurser i diagnosfrågor och liknande. Föreningarna har också möjlighet att arbeta intressepolitiskt, vanligtvis med inriktning på kommunala frågor medan länsförbunden riktar sig till region.

Som ett stöd till föreningslivet arrangerade Neuroförbundet under året; kanslipersonaldag, webbdagar, kunskapsdagar samt utvecklingskonferenser. Vidare utvecklades vårt medlemsregister för att underlätta för vårt föreningsliv att hålla kontakten med medlemmarna.

Neurodagen 2019

Tiden strax före och efter Neurodagen den 28 september, förbundets födelsedag, genomförs varje år en stor mängd aktiviteter runt om i landet av vårt föreningsliv. Med en gemensam kampanjtid kan resurser samordnas på ett effektivt sätt och viktiga intressefrågor föras fram med större tryck gentemot samhällets beslutsfattare. En gemensam kampanjtid ger också möjlighet att marknadsföra förbundet, vår verksamhet och värva fler medlemmar.

Medlemsrekrytering

Vid årsskiftet 2019–2020 hade Neuroförbundet 12 885 medlemmar, varav 8521 kvinnor, 4224 män och 140 ej angivet. Antalet anhörigmedlemmar var 1664. Medlemmar med som angivit egen diagnos var 8817.

Vår medlemsrekryteringskampanj ”Bli en del av vår gemenskap nu så ingår 2020 års medlemskap” avslutades vid årsskiftet och bidrog till nya 1645 medlemmar.

Bidrag till forskning

Neuroförbundet stöder, genom Neurofonden, forskning inom neurologins område. Även om våra bidrag inte är de ekonomiskt största, har de en stor betydelse. Det vittnar berörda forskare om. En anledning till detta är att det är patienternas egen organisation som delar ut bidrag. Och forskarbidrag är en förutsättning för att yngre forskare ska komma in på forskarbanan. Vi jobbar aktivt varje år för att hitta angelägna projekt som våra medlemmar tycker är särskilt viktiga områden att ge stöd till. Dessa får ett större belopp, som delas ut vid särskilda sammankomster med andra forskare, vårdpersonal och liknande. Vårt syfte här är att försöka uppmuntra till mer forskning inom neurologins område och vi har haft ett visst genomslag i media vid dessa tillfällen.

Forskningsanslag

De gåvor och testamenten som Neuroförbundet får och som avser forskning har bidragit till att dels utifrån kampanjen Stoppa ALS starta ALS Treatment Center vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge samt dels stötta aktuell forskning med större och mindre bidrag. Ett stort bidrag om 400 kkr delades ut till forskning som bedrivs vid Luleå Tekniska Universitet kring hjärnvänliga arbetsplatser.

Neuropromenaden

Gå, rulla eller springa två kilometer! Den årliga Neuropromenaden 9 maj är ett trevligt och enkelt motionsevenemang, där alla kan delta på sina villkor. Syftet med promenaden är att samla in pengar till forskning och medvetandegöra hur det är att leva med en neurologisk diagnos. Åtta av Neuros föreningar arrangerade en Neuropromenad på sin ort 2019 och lockade tillsammans flera hundra deltagare.

Opinionsbildning

Neuroförbundet - en av initiativtagarna till Patientriksdagen

Den svenska Patientriksdagen skapades i maj 2019. Neuro är tillsammans med Riksförbundet HjärtLung, Astma- och allergiförbundet, Huvudvärksförbundet och Blodcancerförbundet som står bakom denna viktiga arena för politiker, patientrepresentanter och professionen om morgondagens neurosjukvård och rehabilitering. Syftet var att sätta patientens röst i centrum och skapa en arena där angelägna frågor kan diskuteras utifrån ett patientperspektiv.

Inflytande och maktlistor

2018 valdes Neuroförbundets ordförande Lise Lidbäck för första gången in på tidningen Dagens Medicin (DM) aktade vårdmaktlista, som en av

landets 100 mest inflytelserika personer i Vårdsverige. 2019 klättrade hon dessutom från nummer 33 till 24:e plats. Bara en handfull patientrepresentanter finns med på listan, som annars består av högt uppsatta personer inom politiken, vårdprofessionen och ordföringar och chefer för olika myndigheter och organisationer med anknytning till vården.

Att Neuroförbundets ordförande Lise Lidbäck blivit ett aktat namn i detta sammanhang, beror på en medveten strategi från Neuros sida. Hon lyfter ständigt Neuromedlemmarnas frågor och intressen och visar på att det kan finnas lösningar

Neuroförbundets ordförande klättrade även på MedTech Magazines lista, som en av de 100 mest inflytelserika personerna i "MedTech-Sverige", från 42:a plats 2018 till 17:e plats 2019. MedTech Magazine är en oberoende tidning som bevakar och skriver om det som engagerar och intresserar den medicintekniska sektorn i Sverige

Neurorapporten 2019

Neuroförbundet publicerar varje år en Neurorapport. Rapporten är en del i förbundets långsiktiga strategi med syfte att, ur ett patientperspektiv synliggöra brister och möjligheter inom olika delar av neurologin.

Neuroförbundet har under 2019, utifrån tidigare Neurorapporter samt medlemsenkät tagit fram en Neurorapport med fokus på tid till diagnos, multiprofessionella team, rehabilitering och hjälpmedel, e-hälsa samt jämlik vård och behandling. Neurorapporten ligger till grund för förbundets opinions- och påverkansarbete. Neurorapporten presenterades för landets neurologer i samband med Neurologiveckan i maj 2019. Den har överlämnats till socialdepartementet, socialutskottet, myndigheter samt till andra organisationer och beslutsfattare. Som ett komplement till den nationella Neurorapporten har regionala rapporter tagits fram för de sex storsjukvårdsregionerna i landet. Merparten av förbundets föreningar har deltagit i utbildning om Neurorapporten och dess innehåll och på många håll i landet har Neurorapporten och dess bilagor använts som underlag vid möten med lokala politiker och beslutsfattare samt vid andra medlemsaktiviteter.

Rehabilitering

Vi fortsätter ge stöd till våra länsförbund i deras arbete att påverka beslutsfattare i respektive landsting/region. Till hjälp i detta arbete används i första hand Rehabiliteringsrapporten vi utarbetade år 2015 och 2018 samt rehabiliteringskapitlet i Neurorapporten 2019. För att stärka det opinionsbildande arbetet, hur man går tillväga för att nå beslutsfattare och ha argument för sin sak, genomförde vi en kurs för intresserade föreningar och länsförbund i maj månad. Syftet var att få deltagarna att skapa strategier i hur de ska gå tillväga för att uppnå målet.

Tillsammans med Reumatikerförbundet och Psoriasisförbundet genomförde vi ett antal workshops i hur vi kan samverka, för att framföra behovet av

sammanhållen rehabilitering och klimatbaserad rehabilitering samt om vi kan hitta vägar för att ge stöd eller uppmuntra i forskning om rehabiliteringens nytta i ett större perspektiv. Vi skrev en gemensam debattartikel i frågan om sammanhållen rehabilitering som publicerades i Dagens Medicin.

Neuroförbundets opinionsbildande arbete tillsammans med andra

Vid utgången av 2018 lämnade Neuroförbundet federationen Lika Unika och under 2019 vi blev istället en av 44 medlemsorganisationer i Funktionsrätt Sverige. Genom det medlemskapet blir vi en starkare röst när det gäller frågor kring ett samhälle som är tillgängligt och användbart för alla.

Tillsammans med andra organisationer lyfte vi:

- Patientmedverkan i vårdutvecklingsbeslut måste ske på demokratisk väg. Vården säger sig vilja lyssna på patienten. Men civilsamhällets betydelsefulla demokratiska roll urholkas allt mer. I det nationella utvecklingsarbetet för en likvärdig vård vill sjukvårdsregionerna nu själva kunna bestämma vem som ska representera patienten. Vad gör patientmedverkan för nytta om det inte är patienterna själva som får välja vem som ska representera dem? (Tillsammans med Funktionsrätt i Dagens Samhälle)
- "Ge läkare rätt att ordinera sammanhållen rehabilitering"
- Kunskap och behov ska styra tillgången till rehabilitering, inte ekonomiska prioriteringar, skriver ordförande för tre patientförbund. (Tillsammans med Reumatikerförbundet och Psoriasisförbundet i Dagens Medicin)
- Ingen ska behöva vänta i tio år på en diagnos
Primärvården är i stort behov av reformering. Utredningen God och Nära vård har kommit med en mängd förbättringsförslag, men det behövs mer. (Tillsammans med för Funktionsrätt Sverige, Riksförbundet HjärtLung, Reumatikerförbundet, Riksförbundet Attention, Riksförbundet Sällsynta diagnoser i Dagens Samhälle)
- Jämlig vård kräver ett enklare läkemedelssystem
- Kritiken mot läkemedelsutredningens förslag får inte leda till att regeringens arbete avstannar. Regeringen bör genast ta initiativ till en långsiktig överenskommelse med regionerna om det särskilda statsbidraget till läkemedel. (Läkarförbundet, Lif – de forskande läkemedelsföretagen och Funktionsrätt Sverige i Dagens Samhälle)

Under 2019 fortsatte även kampen för att bevara LSS. Vi ser förbättringar inom vissa områden, exempelvis andning. Samtidig medför förbättringar på vissa områden försämringar inom andra. Därför är det viktigt att regeringen tar ett helhetsgrepp och återupprättar intentionerna med LSS.

Övrig väsentlig information

Betydande samarbetspartners, beroenden och intressekonflikter

Neuroförbundet har många beröringspunkter med omvärlden. När vi företräder medlemmarnas intressen är det viktigt att avväga vilka vi väljer att samarbeta med. Förbundet samarbetar med externa aktörer när det gagnar våra medlemmars intressen och då förbundets obundenhet inte kan ifrågasättas.

Neuroförbundet har sedan flera år tillbaka en policy som klargör på vilka grunder samarbeten får ske. Policyn redovisas öppet på vår hemsida. Vid samarbeten med läkemedelsföretag följer Neuroförbundet Läkemedelsindustriföreningens LIF's riktlinjer. På LIF's hemsida www.lif.se kan alla ta del av de etiska riktlinjerna och värdet av att vardera parten förhåller sig oberoende till varandra.

Insamlingsverksamhet

Neuroförbundet är medlem i och arbetar i enlighet med Giva Sveriges kvalitetskod. Neuroförbundet har 90-konto på plus- och bankgiro och därmed granskas Neuroförbundets insamlingsverksamhet av Svensk Insamlingskontroll. Detta innebär bland annat att Neuroförbundets insamlings- och administrationskostnader inte får överstiga 25 procent av de totala intäkterna, samt att Neuroförbundet garanterar att insamlade medel går till det insamlade ändamålet.

Viktiga externa faktorer som påverkar

Bland de faktorer som har den största påverkan på oss kan nämnas:

- Lagstiftning och politiska beslut. Dessa påverkar både vår organisation och våra medlemmar.
- Forskning. De flesta sjukdomstillstånd som Neuroförbundet arbetar med är beroende av att forskningen kommer med svar på varför dessa uppstår, hur de effektivast kan behandlas samt hur livet i stort kan underlättas för alla som får en neurologisk diagnos.
- Statlig finansiering. Frågan om statsbidrag till vår verksamhet är ständigt återkommande. En statlig utredning har pågått sedan 2017. Beslut kan komma att påverka storleken på statsbidraget.
- Börsens utveckling. Neuroförbundet placerar en del av insamlade medel i värdepapper, varför vi är beroende av hur finansmarknaden utvecklas.
- Neuroförbundet är förmånstagare till Postkodlotteriet. Hur lotterimarknaden utvecklas kan komma att påverka vilka medel som kan delas ut framöver.

Finansiell information

Förvaltning av två stiftelser

Neuroförbundet förvaltar två stiftelser. De två stiftelsernas styrelser består av samma personer som i Neuroförbundets styrelse:

Stiftelsen Neurofonden 1 (802006-7347). Eget kapital 72,1 milj kr.

Stiftelsen till Anders Ulffs minne (802412-3393). Eget kapital 20,5 milj kr.

Stiftelsernas verksamheter redovisas i separata årsredovisningar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har ett omställningsarbete pågått, då 2019 års personalbudget enligt styrelsebeslut minskades med 2 msek jämfört med år 2018.

Mycket resurser, såväl i tid som av finansiell karaktär, under de två första kvartalen gick till att färdigställa kansliet efter den flytt som skedde december 2018.

Finansiella instrument och placeringspolicy

Neuroförbundets värdepapper förvaltas enligt diskretionär förvaltning. Förvaltare för 2019 var Söderberg & Partners. Placeringar i aktier och räntebärande instrument skall ske med inriktning på långsiktighet och jämn kapitaltillväxt, och skall ske i värdepapper noterade i svensk aktiehandel. En kapitalplaceringspolicy finns, beslutad av förbundsstyrelsen. Denna placeringspolicy ses regelbundet över av förbundsstyrelsen.

Under 2019 har börsen gått mycket starkt och förbundets värdepapper har ökat i värde. Detta har lett till att den nedskrivning av marknadsvärde som gjordes i bokslutet 2018 nu kan återföras, vilket påverkar resultatet positivt med drygt 1,2 msek. Samtidigt har värdeökningen också genererat en större avgift för kapitalförvaltningen jämfört med föregående år. Vid balansdagen överstiger marknadsvärdet det bokförda värdet.

Intern kontroll

Vår redovisning är anpassad för den verksamhet som bedrivs och ger en rättvisande information om verksamheten. Periodiska bokslut följs upp av förbundsstyrelsen och avvikelser mot budget analyseras systematiskt. En enkel och tydlig ansvarsfördelning samt arbetsordning säkerställer att risken för fel och oegentligheter minimeras.

Resultat och ställning 2019

Årets resultat 3 974 kkr överförs i ny räkning. Nedan presenteras en sammanställning över förbundets intäkter, kostnader och resultat de senaste fem åren. Samtliga belopp är i kkr

	2015	2016	2017	2018	2019
Intäkter	31 774	27 487	26 865	26 353	28 061
Kostnader	-29 127	-28 598	-27 248	-26 158	24 770
Verksamhetsresultat	2 647	-1 111	-383	195	3 291
Finansiellt resultat	1 750	3 400	4 206	-1 323	683
Årets resultat	4 397	2 289	3 823	-1 128	3 974

Nyckeltal enligt Svensk InsamlingsKontroll

	2015	2016	2017	2018	2019
Ändamålskost/intäkter	65%	73%	79%	80%	72%
Adm.kost/intäkter	24%	27%	22%	20%	16%
Insam.kost/medl fr allm	23%	27%	17%	16%	17%

Finansiering	2015	2016	2017	2018	2019
Statsbidrag	5 221	5 349	5 442	5 494	5 361
Medl.avgifter	2 437	2 388	2 403	2 481	2 320
Bidrag fr andra org/fond	3 924	3 462	9 264	9 297	8 429
Gåvor/testamenten	15 294	11 423	6 648	7 795	11 051
Övrigt	4 898	4 865	3 108	1 286	900

Eget kapital

Förändring av eget kapital (kk):

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	253	34 357	34 610
Årets förändringar av ändamålsbestämda medel		0	
Rättelse av fel tidigare år		773	
Årets resultat		3 974	
Utgående balans	253	39 104	39 357

Rättelse av fel tidigare år består av för högt reserverade kostnader som hänför sig till bokslut för flertalet år sedan.

Resultat- och balansräkning

Funktionsindelad resultaträkning kkr

<i>Verksamhetsintäkter</i>	<i>År 2019</i>	<i>År 2018</i>	<i>not</i>
Medlemsavgifter	2 320	2 481	3
Gåvor	11 051	7 795	3
Bidrag	13 790	14 791	3
Nettoomsättning	668	842	
Övriga verksamhetsintäkter	232	444	
Summa verksamhetsintäkter	28 061	26 353	
<i>Verksamhetskostnader</i>			4,5
Ändamålskostnader	-20 249	-20 969	
Insamlingskostnader	-2 255	-1 657	
Administrationskostnader	-2 266	-3 532	
Summa verksamhetskostnader	-24 770	-26 158	
Verksamhetsresultat	3 291	195	
<i>Finansiella och extraordinära poster</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	
Resultat från övriga värdepapper och fordringar			
som är anläggningstillgångar	1 640	-1 302	6
Ränteintäkter och utdelningar	59	62	
Räntekostnader	-1	0	
Förvaltningskostnader	-1 015	-83	
Summa finansiella och extraord poster	683	-1 323	
Årets resultat	3 974	-1 128	

Balansräkning kkr

<u>Tillgångar</u>	20191231	20181231	not
Anläggningstillgångar			
Inventarier	58	0	7
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	43 209	29 516	8
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>43 267</i>	<i>29 516</i>	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	233	392	
Övriga fordringar	1 377	5 540	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	597	663	9
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	<i>2 207</i>	<i>6 595</i>	
Kassa och bank	2 453	4 982	
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>4 660</i>	<i>11 578</i>	
Summa tillgångar	47 928	41 094	
<u>Eget kapital och skulder</u>			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	253	253	
Balanserat kapital	39 104	34 357	
<i>Summa eget kapital</i>	<i>39 357</i>	<i>34 610</i>	
<i>Långfristiga skulder</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder	2 671	1 629	
Övriga skulder	3 599	2 035	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 321	2 820	10
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	<i>8 570</i>	<i>6 484</i>	
Summa eget kapital och skulder	47 928	41 094	

Noter

Not 1 Redovisnings-och värderingsprinciper

Neuroförbundets redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och GIVA SVERIGES Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs för respektive intäktspost när intäktsredovisningen sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när den erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Medlemsavgifter från allmänheten räknas in bland gåvorna.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Övriga intäkter

Övriga intäkter är intäkter som inte är primära för organisationen. De redovisas som intäkt när de erhålls och till verkligt värde.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner, ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader

Ändamålskostnader består av direkta ändamålskostnader såsom bidrag till forskning, kostnader för rehab-aktiviteter, opinionskostnader, personal, mm, samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal-kontorskostnader)

Insamlingskostnader består av direkta kostnader för att samla in medel, personal samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal-och kontorskostnader)

Administrationskostnader består av personalkostnader, styrelsekostnader, revision samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal- och kontorskostnader).

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Förbundet har gjort bedömningen att det inte finns några svårigheter eller osäkerheter kring bedömning och värdering av årets transaktioner. Inga väsentliga uppskattningar har gjorts.

Not 3 Insamlade medel

<i>Gåvor som redovisats som intäkt</i>	<i>År 2019</i>	<i>År 2018</i>	<i>År 2017</i>
Medlemsavgifter	2 320	2 481	2 403
Övriga gåvor från allmänheten	11 051	7 795	6 648
Företag	0	0	0
<i>Summa gåvor</i>	<i>13 371</i>	<i>10 276</i>	<i>9 051</i>

<i>Bidrag som redovisats som intäkt</i>	<i>År 2019</i>	<i>År 2018</i>	<i>År 2017</i>
PostkodLotteriet	6 650	7 000	7 000
Svenska kommittén för Rehab. SVCR	700	700	700
Stiftelsen Neurofonden 1	970	1 503	1 461
Radiohjälpen	35	35	34
Norrbacka Eugenia	15	0	0
Svenska Spel	51	60	69
Övriga	8	0	0
<i>Summa insamlade bidrag</i>	<i>8 429</i>	<i>9 297</i>	<i>9 264</i>

Offentliga bidrag

Staten	5 361	5 494	5 442
<i>Summa offentliga bidrag</i>	<i>5 361</i>	<i>5 494</i>	<i>5 442</i>
<i>Summa bidrag</i>	<i>13 790</i>	<i>14 791</i>	<i>14 706</i>

Totalt insamlade medel består av följande

Gåvor som har redovisats i RR	13 371	10 276	9 051
Bidrag som redovisats som intäkt	13 790	14 791	14 706
<i>Summa insamlade medel</i>	<i>27 161</i>	<i>25 067</i>	<i>23 757</i>

Not 4 Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	Antal anställda	varav män
2019	15	7
2018	17	8

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Styrelseledamöter	Antal	varav män
2019	11	4
2018	11	4

Generalsekreterare/kanslichef och andra ledande befattningshavare

	Antal	varav män
2019	3	1
2018	3	1

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader **År 2019** **År 2018**

Löner och andra ersättningar

Styrelse och kanslichef	938	373*
Anställda	7 477	7 747**
Totala löner och ersättningar	8 415	8 120

Sociala kostnader	3 390	3 294
(varav pensionskostnader exkl löneskatt)	727	608

Summa löner, ersättningar och sociala kostnader **12 532** **12 022**

*2018 års siffror är bara styrelsens kostnader

**2018 års siffror innehåller även kanslichefens kostnader

En del av pensionspremierna placeras i extern pensionsstiftelse som placerar premierna i värdepapper. Med anledning av detta fluktuerar premien mellan åren pga börsutveckling.

Lån till ledande befattningshavare och transaktioner med närstående

Organisationen har inte lämnat lån till ledande befattningshavare. De transaktioner som har gjorts med närstående har uteslutande varit arvoden till medhjälpare eller rättsombud och har alltid baserat på kompetens och gjorts på marknadsmässiga villkor.

Löner och andra ersättningar har endast utbetalats i Sverige, ej i andra länder

Not 5 Leasing

Förbundet leasar endast kontorslokaler. Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2026-12-31 och uppgår under 2019 till 1 123 (2 381) kkr.

Not 6 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	År 2019	År 2018
Utdelningar	59	61
Realisationsresultat vid försäljningar	1 639	-1 302
Ränte- och förvaltningskostnader	-1015	-83
Summa	683	-1 323

Not 7 Inventarier

Inventarier bokförs som tillgångar till anskaffningsvärden vid värden över 1 prisbasbelopp och skrivs systematiskt av över den bedömda ekonomiska livslängden. Vid lägre värden kostnadsbokförs inventarier direkt. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier 3 år

Inventarier	År 2019	År 2018
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Förvärv	72	0
Utgående anskaffningsvärde	72	0
Ingående avskrivningar	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-14	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14	0
Utgående bokfört värde	58	0

Not 8 Långfristiga värdepappersinnehav

Förbundets värdepapper förvaltas enligt avtal om s.k. diskretionär förvaltning och förvaltas av Söderberg&Partners. Placeringar i aktier, kassa och räntebärande instrument skall ske med inriktning på långsiktighet och jämn kapitaltillväxt, och skall ske i värdepapper noterade på Stockholms Fondbörs. En hög och jämn avkastning i kombination med god riskspridning skall eftersträvas. Aktier och aktierelaterade finansiella instrument skall vara emitterade av företag som inte bryter mot FN:s förklaring om mänskliga rättigheter eller ILO:s åtta kärnkonventioner. Bilaga bifogas på innehavet av värdepapper

Värdepapper	År 2019	År 2018
Ingående värde	29 516	34 488
Förvärv	55 688	29 474
Försäljningar	-43 228	-33 213
Nedskrivningar	0	-1 233
Återföring av tidigare års nedskrivning	1 223	0
Utgående redovisat värde	43 209	29 516

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	År 2019	År 2018
Förutbetalda hyror	284	280
Förutbetalda avtal	295	245
Övriga poster	18	138
Summa	597	663

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	År 2019	År 2018
Semesterlöner, komptidsersättningar.	695	876
Övriga poster	1 626	1 944
Summa	2 321	2 820

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under februari 2020 utbröt en Corona-viruspandemi, något som påverkat världens ekonomier negativt. I mitten av mars kan konstateras att stiftelsens värdepapper minskat i värde med 14,1% sedan årsskiftet. Samtidigt har

Stockholmsbörsen minskat med 21,7% och världens övriga större börser med mellan 20-25%. Det är för tidigt för styrelsen att bedöma hur stor påverkan detta kommer att ha för förbundet.

Slutord

Styrelsen för Neuroförbundet vill framföra sitt varmaste tack till alla dem som på olika sätt medverkat till att förbundet har kunnat bedriva all verksamhet som genomförts under 2019.

Kongressen tog hösten 2017 ett antal mycket viktiga inriktningsbeslut som på många sätt har öppnat dörrar för framtidens Neuroförbundet och vårt organiserade föreningsliv. Ett intensifierat sjukvårdspolitiskt arbete med en tydlig inriktning mot neurosjukvård, forskning och rehabilitering har givit resultat. Våra nätverk har vuxit betydligt och vår synlighet och vårt engagemang i dessa viktiga frågor har lett till att vi blir alltmer efterfrågade i olika sammanhang. Kongressen fattade också det viktiga inriktningsbeslutet att göra det möjligt att bilda fristående föreningar och nätverk utifrån diagnoser och andra intresseområden inom neurologi.

2018 hälsade vi för första gången på 10 år två nya föreningar varmt välkomna – Neuro Rehab C-län och Neuro Ung med MS. Och under 2019 hade vi glädjen att hälsa ytterligare en ny förening välkommen – Neuro Narkolepsi och högst sannolikt kommer vi att få hälsa fler nya föreningar välkomna även under kommande år.

Den snabba samhällsutvecklingen och nya kunskapsvinningar inom Neurologiområdet fortsätter att utmana oss att tänka och arbeta på nya sätt. Som Sveriges enda intresseorganisation inom neurologi har vi många viktiga funktioner att fylla.

Tillsammans med våra föreningar och medlemmar ska vi fortsätta att utveckla framtidens Neuroförbundet. Strategiskt och målmedvetet ska vi fortsätta att sprida kunskap och bidra till ett samhälle där personer med neurologiska diagnoser har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som andra.

Sundbyberg 2020-03-27

Lise Lidbäck

Ordförande

Johanna Andersson

Johan Gunnarson

Peder Westerberg

Uno Johansson

Petra Nilsson

Karin Rudling

Patrik Magnusson

Vår revisionsberättelse har avgivits av Grant Thornton Sweden
AB 2020-05-13

Maria Karlsten Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till kongressen i Neuroförbundet
Org.nr. 802002-3605

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Neuroförbundet för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "Den förtroendevalde revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
 - skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
 - utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
 - drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
 - utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Neuroförbundet för år 2019.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 13 maj 2020

Grant Thornton Sweden AB

Maria Karlsten

Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström

Förtroendevald revisor

